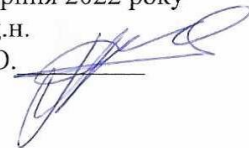

Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради

Кафедра «Сестринська справа»

Силабус
освітньої компоненти
«Онкологія та паліативна медицина»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність: 223 «Медсестринство»
Освітньо-професійна програма: «Акушерська справа»
Вид освітньої компоненти: вибіркова
Мова викладання: державна
Форма навчання: денна

Затверджено на засіданні кафедри
«Сестринська справа»
Протокол №1 від «26» серпня 2022 року
Завідувач кафедри д.мед.н.
професор Заболотнов В.О.

2022

Структура си­ла­бу­су освітньої компоненти

Загальна інформація про викладача

Назва освітньої компоненти	Онкологія та паліативна медицина
Викладач	Кокоріна С.А.
Профайл викладача	https://www.zhim.org.ua/kaf_ss.php
Контактний телефон	+38067974 1922
E-mail:	kokosj2006@gmail.com
Сторінка дисципліни	в системі інтранет
Консультації	<i>Консультації: Понеділок та Четвер з 14.00 до 14.40 Онлайн комунікація з використанням відео або аудіотехнологій (ZOOM, Viber (+38067974 1922), електронна пошта) в робочі дні з 9.30 до 17.30</i>

«Онкологія та паліативна медицина»

1. Назва освітньої компоненти

2. Обсяг освітньої компоненти

Вид заняття	Кількість годин
Лекції	20
Практичні заняття	40
Самостійна робота	60

3. Ознаки освітньої компоненти

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна\ вибіркова
2022	3	6	223 «Медсестринство»	4 / 120	3	ПМК	Вибіркова

4. Передумови вивчення освітньої компоненти

- ґрунтується на попередньо вивчених ОК: «Латинська мова та медична термінологія», «Медична біологія», «Анатомія людини», «Фізіологія», «Обстеження та оцінка здоров'я людини», «Фармакологія та медична рецептура», «Патоморфологія та патофізіологія»
- інтегрується з такими ОК: «Внутрішня медицина», «Педіатрія», «Акушерство та гінекологія», «Хірургія», «Анестезіологія та реаніматологія», «Етика та деонтологія», «Обстеження та оцінка стану людини», «Медична та соціальна реабілітація», «Охорона праці в галузі»
- закладає фундамент для подальшого засвоєння студентами знань та умінь з циклу ОК професійної і практичної підготовки бакалавра.

5. Мета й завдання освітньої компоненти

Метою вивчення ОК «Онкологія та паліативна медицина» є підготовка конкурентноспроможного, висококваліфікованого, компетентного фахівця, здатного вирішувати практичні проблеми з питань надання онкологічної допомоги населенню на основі теоретичних знань, методів діагностики, клінічних проявів онкологічних захворювань, принципів паліативної допомоги.

Основними завданнями вивчення ОК «Онкологія та паліативна медицина» є :

- досягнення майбутніми фахівцями високого рівня знань і професійних навичок (вмінь) для надання онкологічної допомоги;
- забезпечення ефективного застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для надання невідкладної допомоги при різних гострих станах у онкологічних хворих, здійснення догляду за пацієнтом;
- здійснення профілактичної діяльності в боротьбі з онкологічними захворюваннями та реабілітації онкологічних хворих.

6. Компетентності

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра дана ОК забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей.

Загальні:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері медсестринства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- звички використання інформаційних та комунікативних технологій;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

Спеціальні:

- здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці;
- здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах;

- здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками;
- застосування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки;
- здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби;
- здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та заборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.
- профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини;
- здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі;
- здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки;
- здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження;
- здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах в онкологічних хворих.

7. Результати навчання згідно профілю програми, після вивчення ОК:

- знаходити рішення, мати достатню компетентність у методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати при наданні онкологічної допомоги та в акушерсько-гінекологічній практиці;
- застосовувати сучасні методи обстеження вагітних та онкологічних хворих
- забезпечувати прийом нормальних та ведення патологічних пологів, профілактики ускладнень при пологах;
- асистувати при малих акушерських та гінекологічних операціях;

- надавати невідкладну акушерську та гінекологічну допомогу;
- сприяти поширенню знань з питань охорони материнства та дитинства, етики сімейних відносин та планування сім'ї, особистої гігієни, контрацепції, індивідуального обстеження молочної залози;
- володіти прийомами реанімації та невідкладної допомоги при різних невідкладних станах в онкологічних пацієнтів;
- позитивно сприймати необхідність етико-деонтологічних засад, проявляти повагу до індивідуального та культурного різноманіття, професійну відданість етичній практиці;
- демонструвати та практикувати високий рівень точності виконання практичних навичок та умінь в акушерсько-гінекологічній практиці відповідно до алгоритмів;
- застосовувати загальні основи менеджменту при прийнятті управлінських рішень, забезпечувати їх виконання

8. Методична картка освітньої компоненти

Лекції

Модуль 1. «Онкологія та паліативна медицина»		
№	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Стан та проблеми онкології в Україні. Організація онкологічної допомоги населенню. Первинна і вторинна профілактика раку, принципи диспансеризації. Етичні та деонтологічні аспекти в онкології.	2
2	Тема 2. Діагностика та лікування злоякісних пухлин. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування. Особливості догляду за хворими під час хірургічного лікування.	2
3	Тема 3. Пухлини шкіри. Пухлини м'яких тканин і кісток. Особливості догляду за хворими.	2
4	Тема 4. Пухлини голови та шиї. Особливості догляду за хворими.	2
5	Тема 5. Рак легень. Рак молочної залози. Лімфома Годжкіна. (лімфогранулематоз). Негоджкінські лімфоми. Особливості догляду за хворими.	2
6	Тема 6. Рак стравоходу та рак шлунка. Рак товстої і прямої кишки. Рак печінки та підшлункової залози. Особливості догляду за хворими.	2
7	Тема 7. Пухлини жіночих статевих органів. Особливості догляду за хворими.	2
8	Тема 8. Пухлини сечової і чоловічої статевої систем. Особливості догляду за хворими.	2

9	Тема 9. Поняття паліативної медицини, концепція, структура, види. Хоспіс. Характеристика. Принципи роботи. Психологічні, соціальні та духовні аспекти паліативної допомоги.	2
10	Тема 10. Паліативна допомога при синдромі хронічного болю. Паліативна допомога інкурабельним онкологічним хворим.	2
Всього за семестр		20

Практичні заняття

Модуль 1. «Онкологія та паліативна медицина»		
№	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Стан та проблеми онкології в Україні. Організація онкологічної допомоги населенню. Первинна і вторинна профілактика раку, принципи диспансеризації. Етичні та деонтологічні аспекти в онкології.	-
2	Тема 2. Діагностика та лікування злоякісних пухлин. Невідкладна допомога онкохворим та допомога при ускладненнях в процесі лікування. Особливості догляду за хворими під час хірургічного лікування.	4
3	Тема 3. Пухлини шкіри. Пухлини м'яких тканин і кісток. Особливості догляду за хворими.	4
4	Тема 4. Пухлини голови та шиї. Особливості догляду за хворими.	4
5	Тема 5. Рак легень. Рак молочної залози. Лімфома Годжкіна. (лімфогранулематоз). Неходжкінські лімфоми. Особливості догляду за хворими.	4
6	Тема 6. Рак стравоходу та рак шлунка. Рак товстої і прямої кишки. Рак печінки та підшлункової залози. Особливості догляду за хворими.	4
7	Тема 7. Пухлини жіночих статевих органів. Особливості догляду за хворими.	4
8	Тема 8. Пухлини сечової і чоловічої статевої систем. Особливості догляду за хворими.	4
9	Тема 9. Поняття паліативної медицини, концепція, структура, види. Хоспіс. Характеристика. Принципи роботи. Психологічні, соціальні та духовні аспекти паліативної допомоги.	4
10	Тема 10. Паліативна допомога при синдромі хронічного болю. Паліативна допомога інкурабельним онкологічним хворим.	4
Підсумковий модульний контроль		4
Всього за семестр		40

Самостійна робота

Модуль 1. «Онкологія та паліативна медицина»		
№	Тема	Кількість годин
1	Організація онкологічної допомоги населенню. Структура онкологічної служби. Особливості охорони праці в онкології.	3
2	Диспансеризація: етапи, клінічні групи для диспансерного спостереження. Основні форми звітності на первинній ланці, надання медичних послуг онкологічними лікувальними установами.	4
3	Загальні принципи діагностики пухлин. Первинна та поглиблена діагностика, сучасні методи діагностики пухлин.	4
4	Загальні методи лікування пухлин: хірургічний, променевий, медикаментозний, комбінований.	3
5	Променева терапія онкохворих, особливості догляду.	3
6	Цитостатична хіміотерапія онкохворих, особливості догляду.	4
7	Симптоматична терапія онкохворих, особливості догляду.	3
8	Невідкладна допомога онкохворим при ускладненнях в процесі лікування.	4
9	Злоякісні пухлини шкіри.	4
10	Саркоми м'яких тканин і кісток.	3
11	Пухлини голови та шиї.	4
12	Рак легень. Рак молочної залози.	3
13	Пухлини травної системи: стравоходу, шлунка, кишок.	3
14	Пухлини травної системи: печінки та підшлункової залози.	3
15	Пухлини жіночих статевих органів.	6
16	Пухлини сечової і чоловічої статевої систем.	3
17	Паліативна допомога онкологічним хворим у термінальній стадії життя. Етико-деонтологічні особливості спілкування з безнадійними пацієнтами, його сім'єю та близькими.	3
Всього за семестр		60

9. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за освітньою діяльністю здобувачів освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Контроль знань і умінь ЗВО (поточний і підсумковий) з ОК «Онкологія та паліативна медицина» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу. Рейтинг здобувача освіти із засвоєння ОК визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з ОК, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (залік, ПМК) – 40 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і ЗВО на першому занятті. Рівень знань оцінюється: **«відмінно»** – ЗВО дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань; **«добре»** – ЗВО володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань; **«задовільно»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань; **«незадовільно з можливістю повторного складання»** – ЗВО дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна) оцінка курсу ОК є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення ОК, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, і рейтингу з атестації (ПМК) – 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти при вивченні ОК «Онкологія та паліативна медицина»

Модуль 1

Поточне тестування та самостійна робота									ІДРС	ПМК	Сума
Модуль 1									6	40	100
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9			
6	6	6	6	6	6	6	6	6			
54											

Примітка: T1, T2...T6 – тема практичних занять згідно програми, ПМК – підсумковий модульний контроль

Оцінювання здобувачі освіти відбувається згідно «Положення про організацію освітнього процесу»

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента бали
Відмінно	A	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	D	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01-34

10. Політика освітньої компоненти

Політика щодо академічної доброчесності.

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу) та визначається системою вимог, які викладач ставить до здобувача у вивченні освітньої компоненти (недопущення академічного плагіату, списування, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, заборона використання додаткових джерел інформації, інтернет ресурсів без вказівки на джерело, використане під час виконання завдання тощо). З метою запобігання, виявлення та протидії академічного плагіату в наукових та навчальних працях викладачів, науково-педагогічних працівників інституту та здобувачів в закладі розроблено «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових і навчальних працях працівників та здобувачів Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради». За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування.

Політика щодо відвідування усіх форм занять регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Житомирському медичному інституті ЖОР». Здобувач зобов'язаний виконувати правила внутрішнього розпорядку інституту та відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом, дотримуватися етичних норм поведінки. Присутність на занятті є обов'язковим компонентом оцінювання.

Політика щодо перескладання.

Порядок відпрацювання пропущених занять з поважних та без поважних причин ЗВО інституту регламентується «Положенням про порядок відпрацювання здобувача освіти Житомирського медичного інституту Житомирської обласної ради пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять».

Політика щодо дедлайнів.

Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених вивченням освітньої компоненти визначених для виконання усіх видів робіт.

Політика щодо апеляції.

У випадку конфліктної ситуації під час проведення контрольних заходів або за їх результатами, здобувач освіти має право подати апеляцію згідно з «Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів знань здобувачами вищої освіти ЖМІ ЖОР» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_apel_rezult.pdf. Заява подається особисто в день оголошення результатів контрольного заходу начальнику навчально-методичного відділу інституту, реєструється в загальному відділі і передається проректору з навчальної роботи та розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Здобувач має право бути присутнім на

засіданні апеляційної комісії. При письмовому контрольному заході члени апеляційної комісії, керуючись критеріями оцінювання, з даної ОК детально вивчають та аналізують письмові матеріали контрольного заходу. Повторне чи додаткове опитування здобувача апеляційною комісією заборонено. Результати апеляції оголошуються здобувачу відразу після закінчення розгляду його роботи, про що здобувач особисто робить відповідний запис у протоколі засідання апеляційної комісії.

Політика щодо конфліктних ситуацій.

У ЗВО визначено чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями та ін. Упроваджено ефективну систему запобігання та виявлення корупції, вживаються заходи, спрямовані на підвищення доброчесності працівників і здобувачів освіти інституту, дотримання правил етичної поведінки, створення додаткових запобіжників вчиненню корупційних дій і пов'язаних із корупцією правопорушень. Рішенням Вченої ради затверджено: Антикорупційну програму <http://www.zhim.org.ua/images/info/antikorruption.pdf> , «Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків», http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_komisiya_korupcii.pdf , План заходів з виконання антикорупційної програми відповідно до Закону України «Про запобігання корупції http://www.zhim.org.ua/images/info/plan_zahodiv_korupciya.pdf , яким передбачено проведення інститутом антикорупційних заходів під час здійснення своїх статутних завдань.

Для вирішення питань, пов'язаних із запобіганням будь-яких форм дискримінації, зокрема і за ознаками статі, в інституті діє «Телефон Довіри», (0412-46-19-62) звернувшись по якому, здобувачі освіти мають можливість отримати анонімну, екстрену, безкоштовну, кваліфіковану допомогу. Створена «Скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатись здобувачі ЗВО, залишати там свої скарги чи пропозиції. Також у закладі розроблено План заходів щодо попередження мобінгових/булінгових тенденцій у Житомирському медичному інституті ЖОР https://www.zhim.org.ua/images/info/polozh_buling.pdf , «Положення про політику запобігання, попередження та боротьби з сексуальними домаганнями і дискримінацією» http://www.zhim.org.ua/images/info/pol_seks_domag.pdf , працює практичний психолог.

11. Рекомендована література

Базова:

1. Г.В. Бондар, Ю.В. Думанський, О.Ю. Попович та ін. Онкологія: підручник / за ред. Г.В. Бондаря, Ю.В. Думанського, О.Ю. Поповича.- К.: ВСВ «Медицина», 2019.- 520с.
2. Севідов В.В., Касевич Н.М. Онкологія: підручник / за ред. проф. В.П. Баштана. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 232с.
3. Савка Л.С., Разінкова Л.І., Коплик А.Ф. Догляд за хворими і медична паліативна техніка. –К.: Медицина, 2019.- 478с.
4. Сестринська справа: підручник / за ред. В. І. Литвиненка, Н. М. Касевич. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 816 с.
5. Невідкладні стани в хірургії: навч. посіб. / К. М. Бобак [та ін.]; за ред. Л. М. Ковальчука. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 560 с.
6. Практикум з медсестринства в хірургії: практикум / Р. О. Сабадишин, О. В. Маркович, В. О. Рижковський, Б. З. Чижишин. – Вінниця: Нова Книга, 2017. –360 с.

Допоміжна:

1. Белінський Б.Т., Стернюк Ю.М., Шпарик Я.В. Онкологія. — К.: Здоров'я, 2004. — 527 с. Баштан В.П., Одабаш'ян А.Л., Шелешка П.В. Онкологія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 313 с.
2. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посібн. / За заг. кер. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2003. — 44 с.
3. Дрижак В.І., Домбрович М.І. Медсестринство в онкології. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. — 222 с.
4. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразалій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський догляд за пацієнтом. — К.: Здоров'я, 2000. — 248 с.
5. Практичне медсестринство: навч. посіб. / за ред. Л. Я. Ковальчука. - Тернопіль :Укрмедкнига, 2012. - 432 с.
6. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посібник / За ред. Л.М. Ковальчука. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2011. – 480 с.
7. Ковальчук Л.М., Парійчук О.М., Романишин І.І. та ін. Медсестринство в онкології. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 512с.
8. Москвяк С.Й. Медико-соціальне обґрунтування створення закладів паліативної медицини.- К.: Б.в.,2015.- 24с.
9. Шалімов С.А., Гриневиц Ю.А., Мясоїдов Д.В. Довідник з онкології. – К.:Здоров'я, 2013. - 575с.

Викладач _____

(підпис)